

Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve İçişleri, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/567)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı 71-2560, 6/724

6 . III . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 6 . II . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun ve esbabı mucibe lâyihalarının ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Beşiktaş Yıldız Mahallesinin 233 nü adasında 5 parsel sayılı Çırağan Sarayı enkazı ile arazisi 1953 yılına kadar otel haline getirilmek şartıyla Hazinece 4872 sayılı Kanun mucibince belediyeye devredilmişti.

Turistik bir otel kazandırmaya ve binnetice İstanbul Şehrinin iktisadi ve sosyal bünyesinde büyük bir fayda sağlamaya mâtuf olan mezkûr kanunun İstanbul Belediyesinin malî kudretinin kifayetsizliği dolayısıyla tatbikına imkân elvermemiş ve harb sonuna tesadüf eden bu işin başarılmasına engel olan sıkıntılar bugün zâil olmakta bulunduğu gibi yabancı firmalar tarafından da alâka gösterilmeye başlanmış olduğundan, bu konuda gerekli işlere tevessül etmek iktiza etmiş ve ancak kanunen verilen müddetin hitamına çok az bir zaman kalmış olduğundan yeniden tedvin edilecek kanunla bu müddetin uzatılması zaruri görülmüş ve lâyiha bu maksada binaen hazırlanmıştır.

İçişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 1/567
Karar No. 54

25 . III . 1953

Yüksek Reisliğe

Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihası komisyonumuzda müzakerelere edildi.

İstanbul'daki Çırağan Sarayı enkazı ile arazisi 4872 sayılı Kanunla 1953 yılına kadar otel haline getirilmek şartıyla Hazinece İstanbul Belediyesine devredilmiş ise de, Belediyenin malî kudretinin kifayetsizliği ve harb tesirlerinin devamı sebepleriyle bu müddet içinde otel inşası mümkün olamamış ve halen ise bu sebepler bertaraf olmaya başladığı gibi eenebi firmalarca da burada turistik bir otel inşası teşebbüsleri başlamış olduğundan buna inkân vermek üzere müddetin 1955 takvim yılı sonuna kadar uzatılması maksadıyla lâyihanın hazırlanmış olduğu anlaşılmıştır. Hükümetçe gösterilen

mucip sebepler komisyonumuzca da yerinde görüldüğünden lâyihanın aynen kabulüne karar verildi.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

İçişleri Ko.

Reisi	Reis V.	Sözcü
Edirne	Bursa	İzmir
R. Nasuhioğlu	N. Yılmaz	P. Arat
Kâtip	Afyon K.	Amasya
	A. Veziroğlu	K. Eren
Çoruh	Erzincan	Erzurum
Z. Ural	C. Gönenç	M. Zeren
Kırklareli	Kütahya	Kütahya
F. Üstün	Y. Aysal	B. Besin
Sivas		Van
E. Damalı		I. Akın

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/567
Karar No. 52

18 . IV . 1953

Yüksek Reisliğe

Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı müddetin uzatılması hakkındaki kanun lâyihası Maliye ve İçişleri vekâletleri temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Gereğince belirtilen sebeplere ve Hükümet temsilcilerinin verdikleri izahata nazaran lâyihası muvafık gören Komisyonumuz esasını ittifakla kabul ederek maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Başlık tatbikatta vuzuhu temin edecek ve kolaylık sağlayacak şekilde tadil edilmiştir.

Birinci madde, bu lâyihaıyla yalnız müddetin uzatılması gayesi güdüldüğüne göre o şekilde re-

daksiyona tâbi tutulmuştur.

4872 sayılı Kanunda derpiş edilen hususların tadili veya bu kanuna bâzı hükümlerin ilâvesi Komisyonumuzca yerinde görülmemiştir. Zira, intifa hakkının ve tasarruf salâhiyetinin Hazine uhdesinde kalacağına dair konulan hüküm, tadili istenen 4872 sayılı Kanunda mevcut olmamakla beraber bu hükmün kabulü halinde ilerde Hazineyle İstanbul Belediyesi arasında bâzı hukuki ihtilâflar tevlidedebileceğini mülâhaza eden Komisyonumuz lâyihadan bu hükmü çıkarmış ve madde o şekilde kaleme alınmıştır.

İkinci ve üçüncü maddeler Hükümet lâyihasında olduğu veçhile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tev-

di buyrulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Maliye Komisyonu

Reisi

Rize

İ. Akçal

Sözcü

Siird

M. D. Süalp

Kâtip

Zonguldak

F. Açıkşöz

Seyhan

Z. Akçalı

Amasya

H. Koray

Yozgad

H. Tatlıoğlu

Erzurum

S. Erduman

Yozgad

F. Nizamoglu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/567

Karar No. 34

19 . XII . 1953

Yüksek Reisliğe

Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise sevkı kararlaştırılıp Başvekâletin 6 . 3 . 1953 tarihli ve 6/724 sayılı tezeresiyle gönderilen kanun lâyihası İçişleri ve Maliye komisyonları raporları ile birlikte komisyonumuza havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti temsilcisi hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası; İstanbul'da Hazineye ait Çırağan Sarayı enkazının 1953 yılına kadar otel haline getirilmek şartıyla arazisi ile birlikte İstanbul Belediyesine Devir ve Temlikine dair 1946 senesinde kabul olunan 4872 sayılı Kanunun birinci maddesindeki müddetin temdidini maksadıyla sevk edilmiş bulunmaktadır.

Hükümet gerekçesinde de belirtildiği üzere harb sonuna tesadüf eden tarihte kabul edilmiş bulunan kanunun İstanbul Belediyesinin malî kudretinin kifayetsizliğinden dolayı tatbikına imkân elvermemiş olduğu ve kanunen verilen müddetin de hitamına çok az bir zaman kaldığı cihetle, bugün yabancı firmalar tarafından bu

yerin turistik bir otel haline getirilmesi hususunda gösterilen alâka karşısında İstanbul Şehrinin iktisadi ve sosyal bünyesinde büyük bir fayda sağlamaya ve aynı zamanda turistik bir otel kazandırmaya mâtuf olan mezkûr kanunda tâyin olunan müddetin 1955 yılına kadar uzatılmasını istihdaf eden lâyiha komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Bu rapor Sözcüsü
Rize	İstanbul	İstanbul
<i>İ. Akçal</i>	<i>H. Hüsman</i>	<i>S. Oran</i>
Antalya	Diyarbakır	Elâzığ
<i>A. Sarıoğlu</i>	<i>M. Ekinci</i>	<i>Ö. F. Sanaç</i>
Eskişehir	Gaziantep	Konya
<i>A. Potuoğlu</i>	<i>E. Cenani</i>	<i>M. Â. Ülgen</i>
Muğla	Ordu	Rize
<i>N. Özsan</i>	<i>R. Aksoy</i>	<i>O. Kavrakoğlu</i>
Seyhan	Siird	Sivas
<i>S. Barı</i>	<i>M. D. Süalp</i>	<i>H. İmre</i>
	Trabzon	
	<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesi-
nesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi-ne dair kanun lâyihası*

MADDE 1. — Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesi-
nesine Devir ve Temlik hakkındaki (4872) sayılı Kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 1. — İstanbul'da Hazineye ait Çırağan Sarayı enkazı 1955 takvim yılı sonuna kadar otel haline getirilmek şartıyla arsası ile birlikte İstanbul Belediyesi-
nesine parasız olarak devir ve temlik edilmiştir.

Ancak inşaat başlanıncaya kadar intifa hakkı ve bu hakka müsteniden tasarrufta bulunmak salâhiyeti Hazine uhdesinde kalacaktır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve İçişleri vekilleri memurdur.

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

M. Alakant

Adalet Vekili

O. Ş. Çiçekdağ

Millî Savunma Vekili

S. Kurtbek

İçişleri Vekili

E. Menderes

Dışişleri Vekili

F. Köprülü

Maliye Vekili

H. Polatkan

Millî Eğitim Vekili

T. İleri

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesi-
nesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesindeki müddetin uzatılmasına dair kanun lâyihası*

MADDE 1. — Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesi-
nesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesindeki müddet 1955 Malî yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bayındırlık Vekili

K. Zeytinoğlu

Eko. ve Ticaret Vekili

E. Gürel

Sa. ve So. Y. Vekili

Dr. E. H. Üstündağ

G. ve Tekel Vekili

Tarım Vekili

N. Ökmen

Ulaştırma Vekili

Y. Üresin

Çalışma Vekili

S. Ağaoğlu

İşletmeler Vekili ve

Güm. ve T. V. V.

S. Yırcalı

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Çırağan Sarayının İstanbul Belediyesi-
nesine Devir ve Temlik hakkındaki 4872 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası*

MADDE 1. — Hükümetin 1 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.